

Hangende veroordelingen voor Belgische staat verzwakken de rechtstaat

In een nieuw rapport van het Europees netwerk van nationale mensenrechteninstellingen (ENNHRI), rapporteren nationale mensenrechteninstellingen uit heel Europa over de rechtstaat in hun land. Het Federaal Instituut voor de Rechten van de Mens (FIRM), Unia, Myria, de Centrale toezichtsraad voor het gevangeniswezen (CTRG) en het Steunpunt tot bestrijding van armoede schreven samen het rapport voor België. Hierin wijzen ze er onder andere op dat België nog geen gevolg heeft gegeven aan heel wat veroordelingen voor mensenrechtenschendingen.

De rechtstaat garandeert het respect voor mensenrechten. In een rechtstaat volgt iedereen de wet en worden de mensenrechten nageleefd, ook door de overheid. Wanneer dit niet het geval is, kunnen rechters ingrijpen. Een rechtstaat heeft ook sterke nationale mensenrechteninstellingen.

Niet-uitvoering van arresten

Europese rechtbanken veroordeelden ons land al voor verschillende mensenrechtenschendingen zoals de slechte omstandigheden in de gevangnissen, de langdurige internering van personen met een psychische aandoening, en de lange duur van gerechtelijke procedures. Het rapport geeft een overzicht van acht toonaangevende arresten die nog niet door de Belgische overheid zijn uitgevoerd.

De Belgische staat werd ook al meer dan 7000 keer veroordeeld omdat ons land asielzoekers geen menswaardige opvang biedt. En nog steeds heeft de overheid geen doortastende maatregelen genomen om de opvangcrisis aan te pakken. Nog steeds belanden mensen op straat als ze in België asiel willen aanvragen.

Wanneer België veroordeeld wordt voor schendingen van de mensenrechten, duurt het vaak lang voordat België de schending aanpakt en een structurele oplossing voorziet. Dit leidt tot een ernstige verzwakking van de rechtstaat in België.

Aanbevelingen

Naast het probleem van de niet-uitvoering van arresten, gaat het rapport ook in op de goede werking van nationale mensenrechteninstellingen, een veilige ruimte voor mensenrechtenverdedigers en artificiële intelligentie. Het maakt de volgende aanbevelingen aan Europese beleidsmakers en nationale overheden:

- Zet concrete stappen om de aanbevelingen van de Europese Commissie over de rechtstaat uit te voeren
- Ondersteun de oprichting van onafhankelijke en doeltreffende mensenrechteninstellingen en zorg dat ze de ruimte krijgen om hun werk te doen
- Ondersteun en bescherm mensenrechtenverdedigers en het middenveld
- Zorg ervoor dat de arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens worden uitgevoerd
- Zorg voor een op mensenrechten gebaseerde aanpak bij het gebruik van artificiële intelligentie
- Pak andere aanhoudende problemen voor de rechtstaat en structurele mensenrechtenkwesties aan

[Lees het rapport](#)